

Keskusvaalilautakunnan vaali

KH 02.06.2025 § 142
241/00.00.01/2025

Valmistelija

Hallintojohtaja Päivi Keltanen, p. 044 497 3645, paivi.keltanen@liminka.fi

Vaalilain 13 §:n mukaan valtuuston on asetettava kuntaan kunnan keskusvaalilautakunta, johon kuuluu viisi jäsentä ja tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Jäsenistä valtuuston on määrättävä yksi puheenjohtajaksi ja toinen varapuheenjohtajaksi. Sekä jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa (vuoden 2025 vaalit) esiintyneitä äänestäjäryhmiä.

Jotta kunnan keskusvaalilautakunnan jäsenet mahdollisuuksien mukaan edustaisivat edellisissä kunnallisvaaleissa esiintyneitä äänestäjäryhmiä, on kustakin äänestäjäryhmästä valittava yksi edustaja, kunnes viisi vaaleissa esiintynyttä äänestäjäryhmää saavat edustuksensa. Vaikka säännös ei sitä edellytä, käytännössä on useimmiten valittu viisi eniten ääniä kunnallisvaaleissa saanutta äänestäjäryhmää. Niin kauan kun yksikin huomioon otettava äänestäjäryhmä on vailla edustusta, keskusvaalilautakuntaan ei saa valita muusta ryhmästä kahta edustajaa.

Keskusvaalilautakuntaan valittavalla on oltava kuntalain 71 §:n mukainen yleinen vaalikelpoisuus. Lisäksi tulee sovellettavaksi kuntalain 74.1 §, jonka mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan tai valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö.

Huomionarvoinen on myös vaalilain 13 §:n säännös, jonka mukaan "jäsen tai varajäsen, joka keskusvaalilautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa". Käytännössä työskentelyeste voi tulla ajankohtaiseksi vasta seuraavissa kuntavaaleissa vuoden 2029 keväällä.

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan samassa vaalitoimituksessa. Varajäseniä ei valita henkilökohtaisiksi.

Valintaa koskee tasa-arvolain 4.2 §, jonka mukaan kunnallisissa toimielimissä tulee valtuustoa lukuun ottamatta olla vähintään 40 % naisia ja vähintään 40 % miehiä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Rajala Pekka

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto:

1. Valitsee keskusvaalilautakuntaan viisi jäsentä ja vähintään viisi varajäsentä.
2. Nimeää jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.

